

ע"פ 6845/14 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 6845/14

לפני:
כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט צ' זילברטל
כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המערער: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע
מיום 03.02.2014 בת"פ 6935-01-13 שניתן על ידי
כב' השופט א' אינפלד

תאריך הישיבה: י"ז בסיון התשע"ה (04.06.2015)

בשם המערער: עו"ד איברהים קלני (במועד הדיון)

בשם המשיבה: עו"ד אייל כהן

בשם שירות המבחן למבוגרים: גב' ברכה וייס

פסק-דין

עמוד 1

מונח לפנינו ערעור על חומרת העונש שהושת על המערער בגזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (ת"פ 6935-01-13, כב' השופט א' אינפלד) - 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל, 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים לבל יעבור כל עבירת פשע הכוללת יסודות שוחד או מרמה, וכן קנס בסך של 15,000 ש"ח. זאת לאחר שהודה - במסגרת הסדר טיעון שהגביל את עתירת התביעה לעניין עונש המאסר לתקופה של 3.5 שנים - בביצוע העבירות הבאות: קשירת קשר לפשע, שוחד והפרת אמונים בהתאם לסעיפים 499(א)(1), 290(א) ו-284 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) במסגרת האישום הראשון, וכן בעבירה של ניסיון להכנסת חפץ אסור בהתאם לסעיף 41 לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971 בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין במסגרת האישום השני. הערעור מופנה כנגד חומרת רכיב המאסר בפועל.

לדיוק התמונה יצוין, כי המערער היה מיוצג על ידי סנגור במהלך הדיון בפנינו, ואולם לאחר מכן ביקש שחרור מייצוג. נכבד את רצונו.

1. המערער עבד כסוהר בבית סוהר באגפים בהם מוחזקים אסירים ביטחוניים. על פי האישום הראשון, המערער פנה לאימן - אסיר בטחוני המשתייך לארגון החמאס ומרצה מאסר עולם (להלן: אימן) - והציע לו להבריח עבורו מכשיר פלאפון לתחומי בית הסוהר. אימן נענה להצעתו וסוכם בין השניים כי בתמורה להברחת המכשיר, ישלם אימן למערער סכום כסף. אחיינו של אימן נפגש עם המערער ומסר לו מכשיר פלאפון וכן את הכסף שלקח מביתו של אימן - סכום של 10,000 ש"ח. על פי האישום השני, גמלה בלב המערער ההחלטה להחדיר לבית הסוהר מכשירי פלאפון, כרטיסי "סים" ומטענים לפלאפונים עבור האסירים הביטחוניים המוחזקים בבית הסוהר. המערער הגיע לכניסה לבית הסוהר כשבתיקו ועל גופו מוסתרים הפלאפונים, כרטיסי ה"סים" והמטענים, באופן שנועד לעקוף את הבידוק הביטחוני. המכשיר המיועד לגילוי מתכות התריע כי על גוף המערער יש עצם חשוד. המערער התבקש להוריד את מעילו ובעקבות כך עזב בחופזה את בית הסוהר. לאחר מספר דקות נתפס, כאשר הכרטיסים והמטענים בכיסו ואילו המכשירים אותרו בנתיב בריחתו.

בית המשפט המחוזי קבע, לעניין העונש, כי למרות שמדובר בשני אישומים שונים, למעשה מדובר בהתנהלות של "אירוע" אחד, כמשמעו בסעיף 40ג לחוק העונשין. בית המשפט קמא בחן את טיעוני הצדדים לקולא ולחומרא, ופסק כי מתחם הענישה למכלול המעשים המתוארים בכתב האישום המתוקן נע בין שנתיים לחמש שנות מאסר בפועל. בקביעת העונש בתוך המתחם, ציין בית המשפט קמא כי לא נמסר על הליך שיקום כלשהו שעבר המערער. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, נשקלו לקולא הודאת הנאשם והחיסכון בזמן שיפוטי הנובע ממנה, גילו הצעיר, עברו הנקי ונסיבות חייו הקשות. מאידך, הודגש כי הודאתו לא נבעה מחרטה כנה כי אם מעייפות מההליך הפלילי. על רקע זה גזר בית המשפט המחוזי על המערער את העונש האמור. מכאן הערעור שבפנינו.

2. לטענת הסנגור, העונש שהוטל חמור יתר על המידה מן הטעמים הבאים: ראשון, כי גזר הדין מעניק מעמד בלעדי לחומרת העבירות בהן הורשע המערער, תוך התעלמות מוחלטת מנסיבותיו האישיות - היותו על גבול הקטניות והכשרות הפלילית, בעל תפיסת מציאות פגומה הסובל מגלישות פסיכוטיות. מתחם הענישה שנקבע, נטען, אינו הולם נסיבות אלה. שני, כי ראוי היה לחרוג מהמתחם שנקבע בשל סיכויי המערער להשתקם וכן משיקולי צדק. שלישי, כי היה מקום - לכל הפחות - לגזור את עונשו ברף הנמוך של המתחם. מנגד, בא-כוח המשיבה סמך ידיו על גזר דינו של בית המשפט קמא.

3. לאחר עיון בחומר ושמיעת טיעוני הצדדים, נחה דעתנו כי דין הערעור להידחות. בית המשפט קמא שקל את

הנסיבות לקולא ולחומרא כנדרש - הן לעניין קביעת מתחם הענישה והן לקביעת העונש בגדר מתחם זה. החלטתו היא מפורטת ומנומקת. אמנם, מדובר בצעיר חסר עבר פלילי שהודה במעשיו. גם תסקיר המבחן וחוות הדעת הפסיכודיאגנוסטית שהוגשו בעניינו מלמדים על נסיבות חיים לא פשוטות ומגבלות אישיות. אגב, לנוכח חומר זה וטענות הסנגור, לא מצאנו לקבל חוות דעת פסיכיאטרית מטעם המערער שביקש הסנגור להגיש רק במהלך הדיון בפנינו. מעיון מהיר בחוות דעת זו, עלה כי לא היה בה כדי לשנות את התמונה הכללית של העושה. באשר לנסיבות המעשה - הצטברות הנסיבות האופפות את העבירות מגלה תמונה חמורה ביותר. מדובר בעובד ציבור, סוהר, אשר העביר או ביקש להעביר פלאפונים לאסירים ביטחוניים. הניסיון מלמד כי העברה מעין זו כרוכה בסכנה לביטחון המדינה. בנוסף, העברה זו נעשתה תוך ניסיון ברור להסתירה, והתקבלה כנגד קבלת שוחד - על שורש הרע הקשור בעבירה זו. לנוכח חומרת המעשים, מתחם הענישה ההולם שקבע בית המשפט המחוזי אינו חורג לחומרא ואף אינו סוטה ממדיניות הענישה הנהוגה.

ועתה לעיקר החומרה במעשים. המערער אינו רק עובד ציבור, אלא סוהר אשר תפקידו הוא, ככלל, לאכוף את המשמעת ואת הציות לחוק, ובפרט להילחם בתופעה הקשה של העברת פלאפונים לאסירים ביטחוניים. הנזק מפעילות כזו ידוע. יש בה, במובנים מסוימים, כדי להפיל את החומות של בית הסוהר. בהינתן שעסקין באסירים ביטחוניים, החומרה היא פי כמה וכמה. המערער היה מודע לכך אך הגדיל לעבור עבירות של שוחד תוך קבלת תמורה. בראיה זו, ובהתחשב בכך שמדובר בשני מקרים - האחד עבירה מושלמת והשני עבירת ניסיון - העונש אינו חמור כלל וכלל. אחרון, יודגש כי הצדדים הגיעו להסדר טיעון שהגביל את התביעה בעתירתה לעונש - 3.5 שנים. דהיינו, הסדר טיעון עם רף מקסימאלי. בית המשפט קמא גזר את העונש במסגרת האמור, באופן שגזר על המערער עונש מאסר בפועל של שנתיים וחצי. אף לנתון זה יש משקל.

4. נראה, איפוא, כי בנסיבות העניין, לא נפלה טעות משפטית בתוצאה אליה הגיע בית המשפט קמא ואין מקום להתערב בעונש שנקבע.

טרם סיום, נעיר - ברוח ביקורת בונה ומבלי לפסוק בעניין - את ההערה הבאה. על רקע אישיותו של המערער, שאלה היא הכיצד התקבל לעבודה הרגישה כסוהר בבית כלא וזאת באגף אסירים ביטחוניים. כידוע, לאגף זה אתגרים ייחודיים משלו, וכוח האדם המוצב בו מהווה חוליה חשובה בשרשרת שנועדה להתמודד עימם. לא נבקש דיווח אך חזקה על בא-כוח המדינה שהדברים יועברו לגורמים המתאימים לשיקול העניין כדי שמקרים כאלה לא יישנו.

5. הערעור נדחה.

ניתן היום, י"ז באלול התשע"ה (1.9.2015).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט